Notulen van de Ronde in Raadzaal op donderdag 19 januari 2023

1.1 Tijdelijke tegemoetkoming energielasten inwoners

Tijdstip: 19.00-21.00 uur

Aanwezig

de voorzitter:	R.E.W. Breidenbach
de griffier:	A. Cortlever
de leden	
GOB:	N.F.J. Wetzels
CDA:	T.E.L. Vrancken
Stadspartij:	W.P.H. Paauwe
GroenLinks/PvdA:	J.E. Janssen
D66:	-
VVD:	H. Harzi
PVV:	J.W. Coumans
SPA:	J.J. Renet
Lokaal Sittard-Geleen-Born:	-
Forum voor Democratie:	W. Baltus
PIT:	E.V.P. Talpe
het college	wethouder J.G.M.L. Bühler
ambtenaren	A. Harle
notulen	M. Migo (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Op de agenda staat de bespreking van het raadsvoorstel Tijdelijke tegemoetkoming energielasten inwoners. In de raadsvergadering van 15 december is bij de behandeling van de vierde programmarapportage ingestemd met het reserveren van 1,5 miljoen euro voor een tijdelijke tegemoetkoming energielasten aan inwoners, in afwachting van nadere voorstellen voor de besteding van deze middelen. Ook is toen de oproep gedaan om snel met een voorstel te komen. Vanwege het belang van spoedige besluitvorming hierover is de raadsagendacommissie bereid geweest om een kortere voorbereidingstijd te accepteren en het stuk te laten agenderen voor de raadsvergadering van 26 januari 2023.

In het voorliggende stuk stelt het college voor om inwoners tijdelijk tegemoet te komen in de energielasten waar dat nodig is door maatwerk te verlenen. De raad wordt verzocht om de hiervoor benodigde programma- en uitvoeringskosten beschikbaar te stellen door de bestemmingsreserves samenleving versterkende maatregelen aan te wenden. Via de vierde programmarapportage 2022 is in totaal 5 miljoen euro gereserveerd voor samenleving versterkende maatregelen. Hiervan wordt nu dus 1,5 miljoen euro aangewend voor deze maatwerkaanpak. Daarvoor is een begrotingswijziging bijgevoegd.

Een aantal partijen heeft vooraf vragen gesteld. De beantwoording hiervan is toegevoegd aan de stukken. De voorzitter bedankt de wethouder voor de snelle beantwoording. De voorzitter heet wethouder Bühler en ambtenaar mevrouw Harle van harte welkom bij deze ronde.

Eerste termijn

De heer Coumans (PVV) vermoedt dat deze tegemoetkoming voor de mensen die dit nodig hebben zeer welkom zal zijn. Hij heeft twee vragen.

- Als de energieprijzen hoog blijven, wordt het addendum dan alsnog verlengd?
- De regering heeft beslist dat ook mensen die te maken hebben met blokverwarming in aanmerking moeten komen voor de toeslagen. Gaat de gemeente Sittard-Geleen hierin mee en krijgen ook deze bewoners een tegemoetkoming?

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) complimenteert het college namens zijn fractie voor de voortvarendheid waarmee dit raadsvoorstel tot stand is gekomen. Hij stelt vast dat met de voorgestelde maatwerkaanpak tegemoet wordt gekomen aan de problematiek van fors hogere energielasten voor de inwoners van Sittard-Geleen. De beantwoording van de technische vragen was adequaat. Dat schept veel duidelijkheid omtrent de regeling. Hij dankt de ambtelijke ondersteuning hiervoor.
De heer Janssen heeft een aantal vragen en opmerkingen:

- Voor de langere termijn mist het voorstel volgens GroenLinks/PvdA een integrale benadering. Voorkomen moet worden dat de raad volgend jaar weer een tijdelijke tegemoetkoming energielasten moet vaststellen. GroenLinks/PvdA geeft de wethouder mee om elke aanvraag voor deze regeling vergezeld te laten gaan met een voorstel voor een bezoek van een energiecoach c.q. een energieklusser.
- Wat zijn de ervaringen tot nu toe met het inzetten van energieklussers?
- Kan de wethouder aangeven of al is stilgestaan bij het koppelen van een sociaal lokaal energiebedrijf voor het voorkomen van weer een ondersteuningsregeling?
- Is bekend welke huishoudens momenteel geen energiecontracten hebben?
- Kan de wethouder garanderen dat met de reservering van 15% voor de uitvoering voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar is om het proces van aanvraag tot en met toekenning goed te begeleiden?
- Hoe maakt en houdt de wethouder de regeling laagdrempelig en toegankelijk? Wordt er een wekelijks inloopspreekuur ingericht?
- Hoe wordt in het kader van deze regeling samengewerkt met woningcorporaties?
- Hoe kunnen bedrijven een rol vervullen bij de regeling? Dit ter voorkoming van het ontstaan van schulden bij werknemers.
- Kan de wethouder duidelijker maken hoe de communicatiecampagne eruit zal zien?
- Waarom wordt de regeling niet voor heel 2023 ingezet?
- GroenLinks/PvdA vraagt ten slotte bijzondere aandacht voor de doelgroep kwetsbare huishoudens met een beperking of een handicap. Kan de wethouder toezeggen dat juist voor deze doelgroep er alles aan gedaan wordt om de vergoeding van de energiekosten in lijn te laten zijn met de werkelijke kosten die ze maken?

De heer Wetzels (GOB) is van mening dat de gepresenteerde stukken grotendeels invulling geven aan het door GOB gewenste maatwerk. Hij bedankt de collega's die maandag al technische vragen hadden gesteld. Die kwamen grotendeels overeen met de vragen die GOB had.

- GOB vindt dat de gemeente zich dienstbaar moet opstellen. GOB is geschrokken van het antwoord op vraag 2, dat maar liefst 15 procent van de programmakosten wordt besteed aan uitvoeringskosten. Dat gaat dus om 225.000 euro. Is er gekeken naar de meest logische wijze van personele inzet? Er komen toch meerdere gemeentelijke instanties bij de inwoners over de vloer? Wordt dit ook integraal bekeken? Kan er informatie met elkaar worden gedeeld?
- Kan de wethouder bevestigen dat geen inwoner ook maar een euro minder toegewezen krijgt doordat zoveel uitvoeringskosten ten laste van het totale budget vallen?
- Bij het antwoord op vraag 8 wordt een voorbeeld gegeven van de berekening van draagkracht uit inkomen. Klopt het dat dit een voorbeeld over maandelijkse bijzondere bijstand betreft en dat in dat voorbeeld elke maand 50 euro in mindering wordt gebracht?
- GOB heeft de cijfers die in het antwoord op vraag 12 worden gegeven al eerder aangehaald. Het percentage van 64 zit ver onder het landelijk gemiddelde van 72,5 procent. Kan de wethouder

aangeven wat er de laatste jaren gebeurd is om dit percentage richting en liefst boven het landelijk gemiddelde te krijgen?
- Bij het berekenen van de draagkracht uit vermogen wordt het vermogen van minderjarige kinderen buiten beschouwing gelaten. Maar wat is precies het vermogen van minderjarige kinderen?

Mevrouw Harzi (VVD) benadrukt dat de gemeente oog moet hebben voor alle inwoners die steeds moeilijker kunnen rondkomen door de hoogte van de energieprijzen, inflatie en te hoge woonlasten. De VVD vindt het belangrijk om burgers die dit nodig hebben te helpen en ondersteunen met allerlei mogelijkheden. De VVD heeft echter de nodige kanttekeningen bij het stuk:
- Waarom is gekozen voor een tijdelijke tegemoetkoming en niet voor een maatwerkfonds, zoals de gemeente Coevorden heeft gedaan?
- Bij bijlage 1, pagina 1, artikel 1 heeft de VVD een vraag over de doelgroepen. Daar wordt gesproken over ‘belanghebbenden’. Over wie hebben we het dan? Mevrouw Harzi hoort hier graag wat meer uitleg over.
- In artikel 2 staat dat een aanvraag kan worden ingediend tot en met 30 juni 2023. ZOwonen heeft een paar woningen met huur inclusief energie. Dat wordt in april al ‘dichtgedraaid’. Vanaf dat moment is de verwarming daar dus uit. De jaarlijkse afrekening is in augustus. Waarom is er voor 30 juni gekozen?
- In artikel 3 wordt gesproken over het verschil tussen het nieuwe termijnbedrag voor de energiekosten en de Nibud-normen voor de gemiddelde kosten voor gas en elektriciteit. Wat wordt daarmee bedoeld?
- Bij C van artikel 3 staat dat het bedrag om niet wordt verstrekt. Is dat ook het geval als mensen iets terugkrijgen?
- Bij D van artikel 3 wil mevrouw Harzi graag weten waarom men in de daar beschreven situatie niet in aanmerking komt voor bijzondere bestand.

De heer Paauwe (Stadspartij) geeft aan dat de Stadspartij blij is dat er minimaal een tijdelijke tegemoetkoming komt voor de energielasten voor de inwoners van Sittard-Geleen. Wel plaatst de Stadspartij vraagtekens bij het feit dat dit slechts tot juli 2023 geldt. Hij stelt voor de mogelijke kaders voor 2023 direct in de voorbereiding en als leidraad mee te nemen.
- Ieder huishouden dat voor de regeling in aanmerking komt, moet optimaal bereikt worden.
- De Stadspartij mist in het voorstel de betrokkenheid vanuit de woningbouwverenigingen. Zij zijn in het verleden niet altijd hun onderhoudsverplichtingen nagekomen. Waarschijnlijk zijn er nog veel huurhuizen in de gemeente die niet van duurzame maatregelen zijn voorzien. Niet alleen de woningbouwverenigingen, maar ook de reguliere verhuurders zullen actief beleid moeten tonen richting de huurders. Welk actief beleid wordt gevoerd vanuit het ambtelijk apparaat richting de verhuurders, waaronder de woningbouwverenigingen?
- Op basis van de voorwaarden en berekeningen zullen er maximaal 750 huishoudens in aanmerking komen voor deze tijdelijke ondersteuning. Dat betekent per huishouden tweeduizend euro. Welk bedrag gaat straks werkelijk naar de huishoudens en hoeveel naar de uitvoering om dit gerealiseerd te krijgen?
- De Stadspartij had dezelfde vraag als GroenLinks/PvdA over de kwetsbare groepen.
- Uiteraard moeten de huishoudens die recht hebben op deze regeling op zeer korte termijn geholpen worden. De Stadspartij wil meegeven dat waarschijnlijk meer huishoudens hier aanspraak op zullen gaan maken. De Stadspartij vraagt daarom niet alleen binnen de kaders van 1,5 miljoen te reserveren, maar ook de ruimte binnen dit vastgestelde plafond open te houden voor de randgevallen.

De heer Talpe (PIT) is blij dat er nu eindelijk een voorstel ligt voor een tegemoetkoming voor de energielasten voor de inwoners van Sittard-Geleen. Het roept wel een vraag op bij de fractie van PIT: hoe zit het nu met de energielasten van het MKB en de maatschappelijke instellingen? Dit raadsvoorstel heeft betrekking op de uitwerking van één van de onderdelen. PIT is benieuwd naar de uitwerking van de overige onderdelen. PIT is erg ongelukkig met het feit dat er nu slechts een deel van de oplossing voorligt. Daarom doet hij nogmaals de oproep hier vaart achter te zetten.

- PIT vindt het goed dat bij de bepaling van het vermogen rekening wordt gehouden met de vermogensbestanddelen waarover niet direct beschikt kan worden. Wel heeft PIT daar een praktische vraag bij: wat is ‘direct beschikbaar’? En hoe worden daar nadere voorwaarden aan gesteld? Is bijvoorbeeld een depositospaarrekening met daarop honderdduizend euro die voor een jaar vaststaat direct beschikbaar?
- De PIT-fractie vindt het belangrijk dat niemand van de mensen die deze ondersteuning nodig heeft buiten de boot valt, ook als boven het oorspronkelijke budget wordt uitgekomen.
- Het zou volgens PIT geen probleem moeten zijn om juist vanwege de door het college genoemde onzekerheden de termijn van de maatregelen te verlengen tot een jaar. Kan de wethouder aangeven of er qua financiën ergens tegenaan wordt gelopen als de raad ervoor kiest om de periode van het addendum te verlengen tot eind 2023?

De heer Renet (SPA) vindt het belangrijk dat mensen die daadwerkelijk ondersteuning nodig hebben in verband met de energielasten een tegemoetkoming kunnen krijgen en dat daarbij maatwerk wordt geleverd.

- In tegenstelling tot een aantal andere partijen vindt SPA het wel goed dat in eerste instantie de regeling tot 1 juli geldt, ook omdat het kan zijn, hoewel de heer Renet dit niet verwacht, dat het mee gaat vallen met de energieprijzen. Ook kan het zijn dat de nationale overheid nog met maatregelen gaat komen. Wel benadrukt hij: mocht tot 1 juli niet voldoende zijn, dan zou bij wijze van spreken met één druk op de knop de regeling in stand gehouden moeten kunnen worden. Je zou er als gemeente op voorbereid moeten zijn om de regeling, mocht dat nodig zijn, in de toekomst nog een keer toe te passen. De uitvoeringskosten zouden dan, als je dit efficiënt regelt, de volgende keer een stuk lager kunnen zijn dan de 225.000 euro die nu begroot is.
- De heer Renet denkt dat veel mensen willen weten om welke bruto jaarinkomens het nu precies gaat, wat de bedragen zijn, welke eisen precies gaan gelden.
- De heer Renet onderstreept het punt van de heer Paauwe: er zijn veel woningen waar de woningbouwverenigingen en particuliere verhuurders nog niet hebben gezorgd voor duurzaamheidsmaatregelen waaronder isolatie. Het kan wat hem betreft niet zo zijn dat de ene burger – bij toeval – heel veel moet betalen en iemand anders, wiens woning wel al is verduurzaamd door de verhuurder, dat niet hoeft.
- SPA vindt het ook belangrijk dat de gemeente met de woningbouwverenigingen gaat spreken over de prioritering van de maatschappelijke en de technische noodzaak om woningen snel aan te pakken. Zodat de mensen die het hardst nodig hebben bereikt worden.
- SPA vindt het ten slotte heel goed dat de communicatie in de Nederlandse taal wordt gedaan.

Mevrouw Baltus (Forum voor Democratie) benadrukt dat de huidige hoge energielasten geen toeval zijn, maar het resultaat van het huidige regeringsbeleid.

- Forum voor Democratie is tegen het bedrijven van inkomenspolitiek op gemeentelijk niveau en daarom tegen het voorstel. Ze merkt op dat andere partijen in de raad dit eerder ook vonden. Zij stemden mede daarom enkele maanden geleden niet in met een gelijkaardig GroenLinks/PvdA-voorstel.
- Mevrouw Baltus merkt op dat niet alleen de mensen met de laagste inkomens last hebben van de gestegen energielasten. Ze wil graag dat het bedrag van 1,5 miljoen euro wordt ingezet om de lasten van de inwoners en de ondernemers gelijkelijk te compenseren door middel van het verlagen van de gemeentelijke belastingen. Forum voor Democratie overweegt een amendement met deze strekking in te dienen. Dat zou volgens haar niet alleen de meest rechtvaardige, maar ook de meest uitvoerbare wijze van compensatie zijn.

De voorzitter constateert dat er vrij veel technische vragen zijn gesteld. Hij vraagt de wethouder of zij de gestelde vragen al kan beantwoorden. De wethouder geeft aan graag een kwartier schorsing te willen, zodat ze daarna alle vragen zo volledig mogelijk kan beantwoorden. Aldus wordt besloten.

Wethouder Bühler wil na de schorsing eerst een mededeling doen over de uitvoering van de energietoeslag. Het betreft de 1300 euro die voor 2023 zou worden uitgekeerd aan de mensen met inkomens tot 120 procent van het sociaal minimum. Hierover werd op 5 januari jl. het bericht ontvangen

dat de wettelijke grondslag om deze energietoeslag 2023 te kunnen uitvoeren vermoedelijk pas in werking treedt per juni of juli 2023. Daarom wordt op dit moment in kaart gebracht wat dat betekent en onderzocht welke scenario's zowel juridisch, als financieel als qua uitvoering kunnen worden ingezet. Dit is dus een mededeling vanuit het Rijk: jullie hebben nu nog geen wettelijke grondslag om die uitkering te mogen doen. De wethouder geeft aan dat de gemeente het hier natuurlijk niet mee eens is. Daarom is de wethouder, samen met mevrouw Harle druk aan het lobbyen. Via de G40, de VNG en Divosa. Om te kijken hoe wel nog kan worden geanticipeerd. Het probleem wordt in veel gemeenten herkend. De wethouder zegt toe de raad op de hoogte te houden van de vorderingen.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) meldt dat dit nieuwe informatie voor hem is. Hij wil graag weten wanneer de uitkering beoogd was plaats te vinden.

Wethouder Bühler antwoordt dat beoogd was dat volgende maand te doen. Dat is nog steeds waarop gekoerst wordt. Helaas heeft de minister nu gezegd: je mag het niet eerder doen dan 1 juli.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) merkt op dat dit niet in het raadsvoorstel stond en checkt of deze informatie het college pas daarna bereikt heeft.

Dat is inderdaad het geval, bevestigt de wethouder. Ze benadrukt dat het op zich losstaat van het voorstel dat nu ter vergadering voorligt. Maar het maakt het geheel wel dynamischer.

De heer Paauwe (Stadspartij) wil graag weten: kan dit wellicht middels een voorschotbeschikking, onder voorwaarden, worden geregeld?

De wethouder antwoordt dat dat helaas niet kan. Alle routes zijn al onderzocht.

Mevrouw Harzi (VVD) wil graag weten of dit te maken heeft met de nieuwe Participatiewet die eraan komt, of daarom de energietoeslag 2023 nog niet uitgevoerd kan worden.

De wethouder antwoordt dat dat er niets mee te maken heeft.

Ze gaat over naar de beantwoording van de gestelde vragen ten aanzien van het stuk dat nu voorligt. Gevraagd werd: waarom kan het slechts voor een halfjaar worden geregeld? Er is heel veel dynamiek rondom de regelgeving vanuit het Rijk. Ook is er veel dynamiek als het gaat om de energieprijzen. Daarom is ervoor gekozen het nu vast te stellen voor het eerste halfjaar. Mocht verlenging nodig zijn dan wordt hierover het gesprek aangegaan en komt de wethouder graag weer bij de raad terug.

- Richting de heer Janssen geeft de wethouder aan dat het niet structureel is. Het is nu een noodmaatregel.
- De wethouder hoorde de wens er alles aan te doen om zo veel mogelijk het brede gesprek te voeren met de inwoners. Tegelijk hoort ze de wens dat het niet te veel geld mag kosten. Beide wensen staan op gespannen voet met elkaar. De 15 procent is een inschatting. Het is inderdaad de bedoeling dat dat brede gesprek gevoerd wordt, dat inderdaad met de inwoner bekeken wordt: welke verdere ondersteuning is voor hem of haar nodig? De energiecoaches en energieklussers worden waar dat nodig is zo veel mogelijk naar de mensen toegelaten.
- In Stadbroek zijn al honderd huishoudens bezocht door energieklussers. Daar is een klanttevredenheidsonderzoek gedaan. De scores zijn zeer hoog: 4,9 op 5.
- De wethouder wijst erop dat we hier te maken hebben met een doelgroep die we nog niet kennen. Het is niet een doelgroep met een inkomen tot 150 procent. Het is een doelgroep van alle inwoners van de gemeente Sittard-Geleen. Veel mensen zijn nog niet in beeld, omdat die nog nooit eerder aanvragen hebben gedaan. Voor de groep tot 150 procent wordt ervan uitgegaan dat er geen draagkracht is. Boven de 150 procent wordt uitgegaan van draagkracht.
- De kwetsbare inwoners zijn vaak wel bekend bij de gemeente. Die zullen ook op de juiste manier proactief worden benaderd.
- Omdat de doelgroep zo breed is, wordt de samenwerking gezocht met allerlei maatschappelijke partners. Ook is het belangrijk samen te werken met de woningcorporaties.

- De wethouder noemt de vraag van de heer Wetzels over de verduurzaming van de woningvoorraad een fantastische vraag, maar die kan ze echt niet beantwoorden. Voor dit onderwerp is de vraag volgens de wethouder niet relevant. Nu gaat het erom om te zorgen dat mensen die in de problemen komen financieel worden ondersteund. In de slipstream daarvan kunnen mensen worden geadviseerd om de woning verder zelfstandig te verduurzamen.
- Mensen met blokverwarming kunnen gewoon een aanvraag indienen.
- Ook als mensen pas in april weten wat het tarief gaat worden, kunnen ze toch al contact opnemen met de gemeente. Dan kunnen alvast afspraken worden gemaakt over wat er nodig is zodra er meer informatie is.
- In antwoord op de vraag van de heer Janssen of er zicht is op de mensen die geen energiecontract hebben, geeft de wethouder aan dat dat niet het geval is. Op dit moment kan dat ook niet. Wel is bekend dat er mensen zijn die hun verwarming helemaal uitzetten. Ook die huishoudens, van wie de rekening door extreem verminderd gebruik niet oplopen, roept de gemeente op om zich te melden.
- De wethouder en haar ambtelijke ondersteuning hebben zojuist even gekeken naar het door de VVD genoemde maatwerkfonds in Coevorden. In feite doet Sittard-Geleen hetzelfde: ook maatwerk verlenen. Een verschil met Sittard-Geleen is dat ze in Coevorden met de inwoners afspreken dat ze een budgetplan maken. Dat doet Sittard-Geleen nu niet. Maar dat kan wel.
- De heer Paauwe vroeg naar de randgevallen. Ze wijst erop dat iedereen die denkt in aanmerking te komen, zich mag melden.
- Er zijn in de ronde nog meer oproepen gedaan over hoe samengewerkt zou moeten worden met de woningcorporaties. Ze vindt dit heel vergaande vragen die niet direct betrekking hebben op dit onderwerp. Er wordt echt vooral gekeken naar de persoonlijke situatie van de inwoners. En in brede zin, als het gaat om de verduurzaming van de woningvoorraad, wordt daarover het brede gesprek gevoerd met de woningcorporaties.
- Forum voor Democratie gaf aan dat dit inkomenspolitiek is. Wethouder Bühler is het daar niet mee eens, omdat het hier gaat om ondersteuning van de inwoners in de volle breedte die op de een of andere manier in de problemen komen vanwege de gestegen energiekosten.

Mevrouw Harle (ambtelijke ondersteuning) beantwoordt een aantal van de gestelde vragen. Ze benadrukt dat echt sprake is van een integrale inzet. Het brede gesprek is een essentieel kenmerk van de aanpak. In het brede gesprek komt dus zowel verduurzaming en de inzet van energiecoaches aan de orde, maar wordt ook breder gekeken naar de situatie van de inwoner.

- Het vermogen van kinderen wordt expliciet niet meegenomen.
- Er wordt enkel gekeken naar de direct beschikbare middelen die de inwoner heeft. Staat geld op een spaarrekening voor een jaar vast dan is dat dus niet direct opeisbaar.
- Er is een vraag gesteld over de door Nibud vastgestelde bedragen. Er zijn landelijk een soort richtlijnen en kaders gesteld door het Nibud wat een normaal verbruik is op het gebied van gas. Daarbij wordt gekeken naar het type woning en voor de elektra het aantal mensen dat deel uitmaakt van het betreffende huishouden. Mevrouw Harle biedt aan de bedragen te kunnen verstrekken, mocht daar behoefte aan zijn.
- Ten aanzien van de helderheid van de bedragen geeft mevrouw Harle aan dat via de diverse communicatiekanalen die duidelijk worden gecommuniceerd om verwarring te voorkomen.

Wethouder Bühler merkt op dat zij nog één vraag open had staan, of er geld teruggestort moet worden op het moment dat je een afrekening krijgt waarbij je geld terugkrijgt. De wethouder licht toe: er wordt van uitgegaan dat mensen een reëel voorschot betalen. Op het moment dat dat zo is, en je krijgt uiteindelijk geld terug, dan is dat zo.

Er was ook nog gevraagd wat een ‘belanghebbende’ is. Mevrouw Harle licht toe: dat gaat over de inwoner met een eigen energiecontract.

Mevrouw Harzi (VVD) vraagt of het bedrijfsleven hier apart van staat.

Dat is het geval, bevestigt mevrouw Harle. Het kan wel een kleine zelfstandige zijn. Maar het gaat niet om de kosten die samenhangen met de onderneming zelf.

De voorzitter bedankt wethouder Bühler en mevrouw Harle voor de beantwoording. Hij inventariseert of er nog interrupties of verduidelijkingsvragen zijn. Dat is het geval.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) heeft een vraag voor de wethouder. Ze gaf aan dat ze proactief huishoudens wil benaderen die in een kwetsbare positie zitten, dus mensen met een handicap of beperking. Hoe ziet de wethouder dat voor zich?
Ook merkt hij op dat nog niet al zijn vragen beantwoord zijn.

Wethouder Bühler wijst erop dat ze zojuist had aangegeven dat de gemeente heel veel van deze inwoners kent. Daarom kan met deze groep direct contact worden opgenomen.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) concludeert dat dit een toezegging is van de wethouder.

Mevrouw Harle wijst er nogmaals op dat de gemeente een deel van de inwoners goed in beeld heeft. Binnen het sociaal domein, binnen de Wmo, maar ook binnen de eigen uitvoering. Veel van deze inwoners hebben persoonlijke begeleiding of er is inzet van dienstverlening. Via de maatschappelijke partners en die dienstverleners kan deze informatie worden verspreid om hen op die manier weer in contact met de inwoner te laten komen. Dat is een manier om de kwetsbare inwoner te bereiken.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) reageert hierop met te zeggen dat als dit geen kwestie is van ‘kunnen’, maar daadwerkelijk ‘gaan’ dan zal zijn fractie hier geen motie over indienen. Voor zijn fractie is dit een cruciaal punt. Hij vraagt de wethouder of zij begrijpt wat hij daarmee bedoelt.

De wethouder geeft aan: omdat de heer Janssen dit zo belangrijk vindt, vindt zij het ook heel belangrijk het goed uit te leggen. De gemeente gaat actief de partners benaderen om hun cliënten en hun relaties actief te benaderen om de betreffende mensen een aanvraag te laten doen. Dat is een toezegging.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat hij de wethouder ook nog had gevraagd of een mogelijk lokaal sociaal energiebedrijf gekoppeld kan worden aan de ondersteuningsregeling,

De wethouder antwoordt dat ze in algemene zin had gezegd dat een aantal vragen dat gesteld is een ander aggregatieniveau heeft dan de regeling die nu voorligt. De wethouder geeft aan graag een pragmatisch voorstel te hebben willen voorleggen, zodat aan de slag gegaan kan worden.

Dat laatste is de heer Janssen (GroenLinks/PvdA) met de wethouder eens. GroenLinks/PvdA wil echter voorkomen dat de regeling echt slechts tijdelijk is.
- Graag wil de heer Janssen ook nog weten hoe het zit met de ambtelijke capaciteit. Mogelijk zijn er straks meer mensen nodig dan nu het geval is.
- Daarnaast wil hij graag nog antwoord op zijn vraag over het wekelijkse inloopspreekuur. Gaat dat geregeld worden?
- Ten slotte wil hij graag weten of de wethouder ook signalen hebben bereikt dat bewoners van PGB-gefinancierde woonvormen vaak onterecht worden uitgezonderd van de energietoeslag.

De wethouder antwoordt dat er altijd sprake is van te weinig ambtelijke capaciteit. Echter, de ervaring is opgedaan bij het uitbetalen van de 800 euro en daarna de 500 euro dat de gemeente beschikt over een ambtelijk apparaat dat met hart en ziel werkt voor de inwoners. Er is keihard door hen gewerkt. En inmiddels staat de organisatie klaar om de volgende energietoeslag uit te keren. Ze wil als portefeuillehouder graag een pluim geven aan de medewerkers die zich hier zo hard voor inzetten.
Wethouder Bühler geeft aan dat er inderdaad al brede inloopspreekuren zijn. Ze noemt enkele voorbeelden.

De heer Wetzels (GOB) zou graag drie zaken verduidelijkt zien:
- Over de periode zei de wethouder dat ze terugkomt bij de raadsfracties als dat nodig is. Hoe moet hij dit verstaan?

- De heer Wetzels benadrukt dat hij niet de indruk heeft willen wekken dat de uitvoering geen 225.000 euro zou mogen kosten. Hem ging het erom: gaat dat ten koste van het totaalbudget? Hij verontschuldigt zich voor de verkeerde indruk die hij mogelijk gewekt heeft.
- Hij is blij met het antwoord op zijn vraag over het eigen vermogen van kinderen. Hij vindt de spaarrekening wat lastig. Het maakt nogal uit of daar al langer een bedrag op staat of periodiek opgebouwd is óf dat recent ineens de helft van het vermogen van het gezin daarop gestort is. Wordt hierbij gewerkt met een peildatum?

De wethouder geeft aan dat excuses niet nodig zijn. Ze had hem enkel verkeerd begrepen.
- Als je ineens een groot bedrag overmaakt naar je kinderen heb je een probleem met de Fiscus ten aanzien van giften.
- Ze kan op dit moment niet zeggen wanneer het eventueel nodig is terug te komen bij de raadsfracties. De regeling zal heel goed worden gemonitord. Gedurende de P&C-momenten zal er sowieso op worden teruggekomen. Misschien kan het ook nog worden meegenomen in het dashboard sociaal domein, maar dit is nog niet zeker.

Mevrouw Harzi (VVD) is erg blij dat de gemeente Sittard-Geleen hetzelfde doet als de gemeente Coevorden. Alleen heeft Coevorden 1,7 miljoen en Sittard-Geleen 1,5 miljoen. Ze wijst erop dat het actief benaderen van partners extra werk betekent voor de ambtenaren. Wordt gerekend met de acht-wekentijd, van de aanvraag tot het besluit?
Ook noemt ze nog een aantal voorbeelden van spreekuren die in de gemeente plaatsvinden, ter aanvulling op de voorbeelden die de wethouder noemde.

De heer Paauwe (Stadspartij) dankt de wethouder voor de beantwoording van de diverse vragen. Hij heeft nog een verduidelijkingsvraag. Hij begreep dat de eerste uitbetaling ongeveer in juni zal plaatsvinden. Heeft hij dit goed begrepen? Stel dat iemand in februari zijn financiële verplichtingen niet meer kan voldoen. Kan hij dan aanspraak maken op de bijzondere bijstand?
- De heer Paauwe worstelt nog wat met de bereikbaarheid van de doelgroepen. Werkt men ook samen met UWV en SVB? Hoe kunnen de mensen ‘achter het gordijn’ ook bereikt worden?
- Ten slotte merkt de heer Paauwe op dat hij het een prima initiatief vindt dat tegenwoordig de krant wordt ontvangen waar ook de Stadskrant zich in bevindt. Ook daarmee worden mensen bereikt, maar natuurlijk niet de mensen die een ‘nee/nee-sticker’ op hun deur hebben. Hij roept op daar goed over na te denken.

Wethouder Bühler deelt de zorgen van de heer Paauwe aangaande de uitbetaling. Ze hoopt heel veel mensen uit de groep die enkel AOW krijgt of AOW met een klein pensioen te kunnen bereiken.
- Ze denkt dat samenwerken met UWV en SVB ook kan helpen.
- Het klopt dat mensen met een ‘nee/nee-sticker’ ook geen Stadskrant krijgen. Daar kan de wethouder natuurlijk niets aan doen. Ze roept op: spread the word. En neem het ook mee naar de verenigingen. Alles kan helpen. En richting alle aanwezigen roept de wethouder op: mocht u signalen krijgen dat bepaalde doelgroepen niet bereikt worden, laat dit weten. Dan kan actie worden ondernomen.

De heer Paauwe (Stadspartij) verwijst naar zijn eerdere vraag over iemand die in februari zijn rekeningen niet meer kan betalen.

Wethouder Bühler merkt op dat dit niet de eerste keer is dat dit punt besproken wordt. De raad heeft al aangegeven zich zorgen te maken over mensen die in een schuldensituatie terechtkomen, omdat ze hun energierekening niet meer kunnen betalen. Dat is de reden dat dit voorstel voorligt. Ook toen dit voorstel er nog niet was, is al gezegd: op het moment dat je echt in de problemen komt, meld je dan voor bijzondere bijstand. Misschien kan dan bijvoorbeeld ook al worden gesignaleerd dat iemand tegen problematische schulden aanloopt en kan al met de kredietbank aan de slag worden gegaan.

Mevrouw Harle licht nog toe: juni 2023 heeft betrekking op de energietoeslag. De bijzondere bijstand, de maatwerkregeling, kan op het moment dat ermee ingestemd wordt met terugwerkende kracht tot 1 januari direct uitgevoerd worden.

De heer Talpe (PIT) zou het antwoord van de wethouder op de vraag van de heer Wetzels over het terugkomen bij de raad graag wat concreter willen maken. Kan de wethouder de toezegging doen om uiterlijk in de raadscyclus van juni naar de raad te komen voor een update van het verloop van deze regeling en de daarbij behorende financiële consequenties inclusief een eventuele noodzaak tot het al dan niet verlengen van die regeling. Dan kan dit meegenomen worden bij de integrale discussie over de kaderregeling.

Die toezegging doet de wethouder graag. Dat was ook impliciet de bedoeling.

De heer Renet (SPA) merkt op dat sommige mensen wel een interruptie mochten plaatsen en hij niet. Hij vraagt de voorzitter hierin voortaan één lijn te trekken.

- De wethouder sprak ook over de groep die geen extra kosten heeft gemaakt, omdat ze de verwarming omlaag of uit hebben gezet, dat deze mensen zich kunnen melden. Daarna zei ze dat eigenlijk iedereen zich kan melden, want iedereen heeft er wel op enigerlei wijze mee te maken. Dit betekent dus dat het eigenlijk gewoon gaat om 46.000 huishoudens. De inschatting is dat 50 procent er gebruik van zal maken. Dat zijn er 23.000. De wethouder gaf ook aan een gedeelte in beeld te hebben, maar de heer Renet weet niet om welk deel dit gaat. Het lijkt de heer Renet dat er wel heel veel gesprekken zullen worden gevoerd in korte tijd.
- Er wordt gebruikgemaakt van allerlei partners, maar het gaat hier wel om zeer privacygevoelige financiële informatie. Hij vraagt zich af of dit wel mag, of je de partners hier in deze mate voor mag gebruiken. Ook vreest hij dat dit mensen kan afschrikken. Hij maakt zich zorgen over de privacy.
- Ten slotte wil de heer Renet benadrukken dat hij het initiatief wel steunt.

Wethouder Bühler merkt op dat dat laatste ook duidelijk sprak uit de bijdrage in eerste termijn van de heer Renet.
Ze is het met de heer Renet eens dat je je financiële gegevens niet op straat moet leggen. Het doel is de partners in te zetten om reclame te maken voor de regeling. Vervolgens is het aan de inwoner om te kiezen hoe die de aanvraag doet.

De heer Renet (SPA) antwoordt dat de wethouder aangaf dat beoogd wordt ook veel nieuwe mensen te bereiken. Die zijn in veel mindere mate via die partners te bereiken. Welk deel kan wel worden bereikt? En welk deel zal niet kunnen worden bereikt? Met andere woorden: hoeveel gesprekken zijn er nodig?

De wethouder antwoordt dat mensen gesteund gaan worden die in financiële problemen komen vanwege de gestegen energiekosten. Dus er moet wel sprake zijn van financiële ondersteuningsbehoefte. Daarvoor zal een aantal kanalen worden benut. Er wordt gebruikgemaakt van de partners die kwetsbare groepen ondersteunen. Voor bepaalde groepen die de gemeente nog niet voldoende kent, zijn wellicht andere kanalen nodig. Als dus ingeschat wordt dat bij de voetbalclub aandacht moet worden gevraagd, dan kunnen daar folders worden neergelegd. Het idee is dit ook via werkgevers te doen, zodat zij medewerkers kunnen attenderen op de energietoeslag. Dat heeft eerder ook goed gewerkt.

Mevrouw Harle benadrukt nog, wat betreft het privacy-aspect, dat het absoluut niet zo zal zijn dat de financiële gegevens van aanvragers over en weer tussen verschillende partijen worden verstrekt.

De heer Renet verlaat de vergadering.

De voorzitter inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is het geval.

Tweede termijn

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) geeft aan te zitten met de termijn van 1 juli. De wethouder heeft toegezegd daar bij de P&C-cyclus in juni op terug te komen. Hij blijft echter met de vraag zitten: wat is er eigenlijk op tegen om door te gaan tot 31 december? Kan het bedrag nog boven de 1,5 miljoen uitkomen? Hij vindt het lastig er nu iets van te vinden, want hij moet het ook terugkoppelen naar zijn fractie.

De heer Vranken (CDA) wil allereerst de ambtelijke organisatie bedanken voor de beantwoording van zijn technische vragen. Het voorliggende voorstel zal naar de mening van het CDA een uitstekende, aanvullende bijdrage zijn om te voorkomen dat huishoudens in financiële problemen komen door de gestegen energiekosten. Het CDA kan zich vinden in en akkoord gaan met de tijdelijke tegemoetkoming energielasten. Chapeau dat een deel van het begrotingsoverschot op deze tastbare wijze bij de inwoners van de gemeente Sittard-Geleen wordt teruggebracht.

Mevrouw Harzi (VVD) wil graag nog een antwoord op de vraag die zij eerder stelde over de termijnen. Ook voor mevrouw Harzi is het niet duidelijk waarom de termijn op 1 juli ligt en niet op 31 december. Het kan zijn dat mensen er pas later achterkomen dat ze een aanvraag nodig hebben.

Mevrouw Harle antwoordt dat bij elke aanvraag de Awb-termijnen worden gehanteerd. Op het moment dat echter sprake is van urgentie kan daarnaar gekeken worden.
Als iemand op 30 juni nog een aanvraag indient dan is dat gewoon nog binnen de termijn. Buiten deze regeling hebben huishoudens altijd al de mogelijkheid om bijzondere bijstand aan te vragen.

De heer Talpe (PIT) is blij met de toezegging van de wethouder. Wat de fractie van PIT betreft biedt dat voldoende zekerheid om iets van de regeling te vinden, die al dan niet even bij te sturen en dan al dan niet te verlengen. Het beslismoment ligt ruim voor het einde van de termijn van de regeling. Er is dus ruim de tijd om daarop te anticiperen en er is de gelegenheid om de financiële aspecten in kaart te brengen. Wat PIT betreft is de zaak hiermee naar tevredenheid beantwoord en kan de partij ook instemmen met het voorstel.

Wethouder Bühler bedankt de ronde voor het gevoerde debat en de getoonde betrokkenheid bij deze regeling.

De voorzitter inventariseert voor welke fracties het stuk rijp is als hamerstuk.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) benoemt nogmaals dat hij het terug wil nemen naar de fractie voor beraad en een motie overweegt. Dus wat GroenLinks/PvdA is het een bespreekstuk. De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat het punt van de termijn een bespreekpunt is. Dat geldt ook voor de Stadspartij, geeft de heer Paauwe namens deze fractie aan. Ook wil hij de informatie graag eerst nog even terugkoppelen naar de eigen fractie. Mevrouw Baltus geeft aan dat haar fractie overweegt een amendement in te dienen.

De voorzitter concludeert dat het onderwerp als bespreekstuk naar de raadsvergadering zal gaan.

Mevrouw Harle heeft aangegeven eventueel de Nibudkaders te verstrekken als daar behoefte aan is.

Ten slotte herhaalt de voorzitter de toezeggingen die zijn gedaan:
- Het college gaat proactief partners en relaties benaderen om via hun de kwetsbare inwoners op te zoeken om zo veel mogelijk mensen een aanvraag te kunnen laten doen.
- Het college zal uiterlijk in de raadscyclus van juni terugkomen bij de raad om een besluit te kunnen nemen over eventuele voortzetting van deze regeling en dit te betrekken bij de Kadernota.
- Na het schrijven van het raadsvoorstel is nieuwe informatie beschikbaar gekomen. De wettelijke grondslag voor de betaling van de energietoeslag 2023 is volgens het Rijk pas op 1 juli 2023 geregeld. Hierdoor kan de uitbetaling voor 2023 nu nog niet plaatsvinden. De wethouder zegt toe de raad te informeren als er op dit punt nieuwe ontwikkelingen zijn en zal zich er hard voor blijven maken dat dit eerder kan.

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun inbreng. Hij sluit de vergadering.